

## การศึกษาสายพันธุ์ ระบบการผลิต และการตลาดของมะละกอ

### กรณีศึกษา : จังหวัดระยอง

วิชาญ คำภา<sup>1</sup> นิตยา ผกามาศ<sup>1</sup> และ ศิริพร ตระกูลสุนทรชัย<sup>1</sup>

### บทคัดย่อ

จากการสำรวจสายพันธุ์ ระบบการผลิต และการตลาดของมะละกอในจังหวัดระยอง ระหว่างเดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤศจิกายน 2551 จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกมะละกอ จำนวน 58 ราย 60 ตัวอย่าง 8 อำเภอ 23 ตำบล พบการปลูกมะละกอ 3 สายพันธุ์ ได้แก่ แขนดำ แขนขาว และฮอลแลนด์ ผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรผู้ปลูกมะละกอร้อยละ 86.22 มีพื้นที่ปลูกมะละกอน้อยกว่า 5 ไร่ ร้อยละ 98.28 ปลูกมะละกอเป็นอาชีพเสริม ร้อยละ 67.25 เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31-49 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีประสบการณ์การปลูกน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 77.59 ใช้แรงงานในครอบครัวเกินกว่า 2 คนสายพันธุ์ที่นิยมปลูกพันธุ์แขนดำ เกษตรกรขายผลสุกทานสด ผ่านพ่อค้าคนกลาง พื้นที่ปลูกมะละกอส่วนใหญ่ดินและน้ำมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) อยู่ในช่วง 5.0-5.9 การปลูกมะละกอเกษตรกรจะได้ต้นพันธุ์จากผู้รับซื้อ และเกษตรกรด้วยกัน ปลูกด้วยต้นกล้าอายุประมาณ 1 เดือน ปลูกแซมในสวนยางพารา สวนผลไม้ สวนปาล์ม น้ำมัน ระยะห่างการปลูกมากกว่า 2 X 2 เมตร ร้อยละ 94.83 มีการให้น้ำแบบมินิสปริงเกอร์ ปัญหาที่พบในการผลิตมะละกอ ได้แก่ โรคใบจุดต่างวงแหวนมะละกอ โรคแอนแทรคโนส โรครากเน่าโคนเน่าแมลงศัตรูมะละกอที่สำคัญ ได้แก่ เพลี้ยหอย เพลี้ยแป้ง แมงมุมแดงและหอยทาก เกษตรกรใช้วิธีผสมผสานในการป้องกันศัตรู การศึกษาลักษณะของผลมะละกอดิบ โดยตรวจสอบสายพันธุ์ พบว่าผลมะละกอส่วนใหญ่ ตรงตามพันธุ์ 3 ข้อ ขนาดผลมะละกอเฉลี่ย 1000-1499 กรัม ทรงผลเรียวยาว สีผิวผลมีสีเขียวเข้ม สีเนื้อในมีสีขาวขุ่น ทดสอบความกรอบด้วยการชิมเมื่อสับเป็นเส้นมีความกรอบปานกลาง ความหนาเนื้อเฉลี่ยเมื่อหั่นตามขวางบริเวณกลางผลมีค่าเฉลี่ย 2.0-2.5 เซนติเมตร มะละกอส่วนใหญ่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 5-10 กก./ต้น/เดือน การศึกษาผลมะละกอสุกที่ระดับ 75 เปอร์เซ็นต์ เมื่อตรวจสอบลักษณะประจำพันธุ์ พบว่าตรงตามลักษณะพันธุ์ 3 ข้อ น้ำหนักผลเฉลี่ยมากกว่า 1,500 กรัม ทรงผลเรียวยาว เมื่อวัดความแน่นเนื้อด้วยหัววัดขนาด 2 มิลลิเมตร มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า 0.5 กิโลกรัม สีเนื้อมะละกอเมื่อเปรียบเทียบกับแผ่นเทียบสีที่กำหนดขึ้น ส่วนใหญ่มีค่าเฉลี่ย 5-6 ความหวานเฉลี่ยมีค่า 12-13.9 บริกซ์ ความหนาเนื้อเฉลี่ย 2.5-3.0 เซนติเมตร ผลมะละกอสุกส่วนใหญ่ให้ผลผลิต 5-10 กก./ต้น/เดือน ต้นทุนในการผลิตมะละกอ พบว่าการปลูกเดี่ยวไม่ยกร่อง มีต้นทุนการผลิตสูงสุด รองลงมาคือ การปลูกแบบเดี่ยวยกร่อง การ

ปลูกผสมยกร่อง และ การปลูกผสมไม่ยกร่อง ปัจจัยต้นทุนการผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่าแรงงาน ค่าเมล็ดพันธุ์/ต้นกล้า ค่าสารเคมี และค่าเชื้อเพลิง รายได้จากการขายมะละกอหน้าสวนของเกษตรกร ผลสุกรับประทานสดเฉลี่ย กิโลกรัมละ 6 บาท และผลมะละกอสุกจำหน่ายโรงงาน เฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.50 บาท

**คำสำคัญ :** มะละกอ ระบบการผลิต การตลาด และระยอง

<sup>1</sup> องค์การบริหารส่วนตำบลคลองปูน อ.แกลง จ.ระยอง 20270

## A Study on Variety, Processing and Marketing of Papaya Case Study : Rayong Province

Wichan Cumpa Nittaya Pagamas and Siriporn Tragoolsoontornchai

### Abstract

The result of surveying variety, processing and marketing of papaya in Rayong Province during June to November 2008 from the example 58 groups of agriculturists, 60 examples, 8 districts, 23 sub districts is showed that they grow papaya in 3 varieties as Khagdam, Holland and Khagnuan. The result of studying show 86.22 percent of growing area is less than 5 rai .98.28 percent agriculturist who grow papaya is female who are 30-39 years old. They graduated from primary education. They have experience to grow papaya less than 5 years. 77.59 percent of labour is the labour from family more 2 . The occupation variety for growing is Khagdam variety. Almost agriculturists distribute papaya by selling ripe fruit to factory, ripe fruit for eating pass agent. Almost of soil and water which growing papaya area is pH during 5.0 - 5.9 . Growing papaya, the agriculturists the seeds for growing form agent and grow with sprout about one month. The growing area is add growing rubber tree garden and oil palm garden and orchard. This space in growing is more than 2 X 2 meter. The water system show that 94.83 percent is mini springer. The problems in produce papaya are papaya ring spot virus (PRV) anthracnose disease root rot and The insects and pest were to destroy is tortoise scales, mealybugs Red mite and snail. The agriculturists use chemical and biochemical for prevent and eradicate. Studying of unripe papaya by check variety show that almost papaya is direct to the variety 3 topics and fruit size 1000-1499 gram. Tapering and long fruit, dark green colour. The fruit colour is muddy white. Testing of brittle by eating. When chop in line, it is medium brittle. The average thickness when we chop papaya is 2.00-2.50 centimeters. Almost of papaya production is average 5-10 kilograms/tree/months. Studying of papaya in 75 percent. When we check seeding character, it showed that it is correct like variety 3 topics. The average weigh is more than 1,500 grams. Tapering fruit is densit 2 millimeters. The average is less than 0.5

kilograms. When we compare the papaya colour with the colour paper that we set. Almost average 5-6 . The average sweetness is 12.00-13.90 brick. The average thickness is 2.50-3.00 centimeters. The capital to produce papaya show that growing single - non furrow system. It is high cost produce. Infarlion is growing with single - furrow system, mixed furrow system and mixed - non furrow system. Production factors are fertilizer cost, labor cost, seed cost, sprout, chemical cost and fuel cost. Their income from sale papaya at the gardent. The ripe papaya is average 6. Bath/kilogram. The ripe papaya that selling at factory is average 2.5 Baht/Kilogram

**Keywords:** Papaya, Processing marketing and Rayong